

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Z. P.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky - generální ředitelství**, se sídlem Dobrovského 1278/25, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2020, č. j. UPCR-2020/104113-20000402, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 12. 2020, č. j. 77 A 170/2020 - 15,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1]Úřad práce České republiky - generální ředitelství rozhodnutím ze dne 9. 11. 2020, č. j. UPCR-2020/104113-20000402, podle § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, odložil žádosti žalobce o poskytnutí informací z důvodu nezaplacení úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání požadovaných informací předepsané oznámením ze dne 5. 6. 2020, č. j. UPCR-2020/68671-20000503 (dále jen „oznámení o úhradě“).

[2]Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 16. 12. 2020, č. j. 77 A 170/2020 - 15, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze.

[3]V odůvodnění usnesení krajský soud konstatoval, že se žalobce v žalobě domáhá zrušení napadeného rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generální ředitelství, ačkoli jako žalovaný správní orgán označil Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Plzni. Krajský soud dále odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2004, č. j. 3 Ads 11/2004 - 84, č. 459/2005 Sb. NSS, a ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 Ads 143/2019 - 39, přičemž konstatoval, že byl povinen posoudit, zda označení žalovaného správního orgánu odpovídá zákonu, a jednat v řízení s tím, komu postavení žalovaného skutečně náleží, což v posuzovaném případě byl Úřad práce České republiky - generální ředitelství, který vydal napadené rozhodnutí.

[4]Podle § 7 odst. 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni. Napadené rozhodnutí přitom v prvním stupni vydal postupem podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím Úřad práce České republiky - generální ředitelství, jehož sídlo se nachází v Praze. Podle § 7 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 9 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, je tak místně příslušným k vyřízení žaloby Městský soud v Praze. Proto krajský soud podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. postoupil žalobu k vyřízení tomuto příslušnému soudu.

II. Obsah kasační stížnosti

[5]Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní stěžovatel namítl, že Úřad práce České republiky rozhoduje ve správním řízení v prvním stupni prostřednictvím krajských poboček a generálního ředitelství. Generální ředitelství však není nadřízeným orgánem krajských poboček. Napadené rozhodnutí generální ředitelství vydalo z důvodu procesní ekonomie a zásady hospodárnosti při výkonu veřejné správy v zastoupení jeho krajských poboček souhrnně vůči všem žádostem o informace, jež stěžovatel podal k jednotlivým krajským pobočkám. Povinnými subjekty podle zákona o svobodném přístupu k informacím však zůstávají tyto krajské pobočky, podle jejichž sídla se řídí také místní příslušnost soudu rozhodujícího o žalobách podaných proti napadenému rozhodnutí. Tato skutečnost vyplývá též z oznámení o úhradě, v němž generální ředitelství konstatovalo, že jednalo jménem každé krajské pobočky zvlášť. Generální ředitelství však nedoložilo zmocnění či pověření od těchto krajských poboček. Žalobce přitom svou žádostí o informace mimo jiné oslovil také Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Plzni, kterou však bez příslušného zmocnění zastoupilo generální ředitelství, ačkoli nebylo jejím nadřízeným správním orgánem. Z uvedeného podle stěžovatele vyplývá, že generální ředitelství jednalo pouze v zastoupení krajské pobočky v Plzni, takže k projednání žaloby je místně příslušný Krajský soud v Plzni.

[6]Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

pokračování

[7]Proti usnesení, jímž krajský soud rozhodl o postoupení věci místně příslušnému soudu, je kasační stížnost přípustná, jak vyplývá z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, č. j. Nad 22/2007 - 101, které bylo publikováno pod č. 2503/2012 Sb. NSS.

[8]Nejvyšší správní soud dále poznamenává, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost ani nemusí být splněna podmínka jeho povinného zastoupení advokátem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19). Napadené usnesení, kterým krajský soud postoupil věc místně příslušnému soudu, nepochybně je takovým procesním rozhodnutím. O kasační stížnosti lze tedy rozhodnout, i když stěžovatel není v řízení o ní zastoupen.

[9]Dne 21. 1. 2021 Nejvyšší správní soud obdržel přípis stěžovatele zaslaný prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu, v němž uvedl, že proti usnesení krajského soudu kasační stížnost nepodal, nýbrž mu pouze sdělil, že podle jeho názoru je v posuzovaném případě místně příslušný k vyřízení věci Krajský soud v Plzni. Pro případ, že by Nejvyšší správní soud trval na tom, že stěžovatel podal kasační stížnost, ji vzal zpět. Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 28. 1. 2021, č. j. 4 As 3/2021 - 14, stěžovateli sdělil, že podle § 37 odst. 2 s. ř. s. je zpětvzetí kasační stížnosti jako podání, jímž se disponuje předmětem řízení, potřeba podat pouze v zákonem předpokládaných kvalifikovaných formách. Stěžovatel tak však dodatečně k výzvě Nejvyššího správního soudu neučinil. Nejvyšší správní soud proto ke zpětvzetí kasační stížnosti ze dne 21. 1. 2021 nemohl přihlédnout a přistoupil k jejímu věcnému posouzení, neboť obsah podání stěžovatele odpovídá kasační stížnosti, v níž brojí proti usnesení krajského soudu o postoupení věci Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému.

[10]Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně neodkázal na důvody uvedené v § 103 odst. 1 s. ř. s., z jejího obsahu nicméně vyplývá, že usnesení krajského soudu napadá podle písmena a) tohoto ustanovení, podle něhož *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*

[11]V posuzovaném případě je ze skutkových okolností věci zřejmé, že stěžovatel podal žádost o poskytnutí informací mimo jiné k Úřadu práce České republiky - Krajská pobočka v Plzni. Úřad práce České republiky - generální ředitelství následně předepsal stěžovateli k úhradě částku 300.615 Kč za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, a to zároveň ve vztahu k jeho ostatním žádostem o informace. Následně napadeným rozhodnutím postupem podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím po marném uplynutí lhůty stanovené k zaplacení této úhrady stěžovateli žádost o informace odložil. Proti tomuto rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generální ředitelství stěžovatel podal správní žalobu, v níž však jako žalovaný správní orgán označil

Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Plzni, z jejíhož sídla dovodil místní příslušnost Krajského soudu v Plzni k posouzení a vyřízení věci.

[12] Stěžovatel následně v kasační stížnosti proti tomuto usnesení krajského soudu namítl, že generální ředitelství Úřadu práce České republiky není nadřízeným orgánem jeho krajských poboček, napadené rozhodnutí tak vydalo v zájmu procesní ekonomie a zásady hospodárnosti řízení pouze v zastoupení jejich jménem.

[13] Podle § 69 s. ř. s. je žalovaným *správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.*

[14] Podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. *nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany.*

[15] Podle § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. *není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.*

[16] Pojem správního orgánu je pro účely určení pravomoci a příslušnosti soudů ve správním soudnictví nutno vnímat především v rovině kompetenční. Institucionální uspořádání či dokonce právní osobnost entity, jejíž součástí je uvedený svazek kompetencí, je pro posouzení, zda se u něho jedná o správní orgán, zpravidla irelevantní či pouze pomocné kritérium. Pokud tedy organizační složka určitého orgánu veřejné moci rozhoduje podle aplikované právní úpravy jako správní orgán prvního stupně, je jeho sídlo určující pro místní příslušnost krajského soudu podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 5. 2015, č. j. Nad 288/2014 - 58, publikované pod č. 3257/2015 Sb. NSS).

[17] Podle § 5 zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, rozhodují ve správním řízení v prvním stupni krajské pobočky a generální ředitelství, které je tedy zapotřebí považovat za správní orgány, jejichž sídlo je určující pro stanovení místní příslušnosti krajského soudu ve smyslu § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. V posuzovaném případě přitom Úřad práce České republiky - generální ředitelství nejprve předepsal stěžovateli k úhradě částku za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, kterou následně potvrdil nadřízený správní orgán. Vzhledem k tomu, že stěžovatel předmětnou úhradu ve stanovené lhůtě nezaplatil, vydal následně Úřad práce České republiky - generální ředitelství žalobou napadené rozhodnutí o odložení žádosti stěžovatele o informace. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že předmětem přezkumu v řízení o správní žalobě je právě rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generální ředitelství, nikoli rozhodnutí některé z krajských poboček Úřadu práce České republiky. Krajský soud proto správně uvedl, že žalovaným správním orgánem je v posuzovaném případě podle § 69 s. ř. s. Úřad práce České republiky - generální ředitelství, který ve věci rozhodl v posledním a zároveň jediném stupni, nikoli Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Plzni.

pokračování

[18] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že napadené rozhodnutí Úřadu práce České republiky - generální ředitelství vydané podle § 17 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím je jediným rozhodnutím vydaným v posuzované věci, je tak zároveň i rozhodnutím vydaným v prvním stupni. Podle § 7 odst. 2 věty první s. ř. s. je proto třeba místní příslušnost soudu určit podle sídla Úřadu práce České republiky - generální ředitelství, které se nachází v hlavním městě Praze. Z hlediska stanovení místní příslušnosti krajského soudu pro rozhodnutí o žalobě podané v dané věci je přitom podle uvedeného zákonného ustanovení rozhodné sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni, a nikoliv to, zda tento správní orgán jednal podle právního názoru adresáta rozhodnutí v zastoupení odlišného správního orgánu, jehož sídlo se nachází v obvodu působnosti jiného krajského soudu. Otázka, zda v dané věci mělo o žádosti stěžovatele o poskytnutí informací rozhodovat generální ředitelství či krajská pobočka Úřadu práce České republiky, bude předmětem přezkumu ve správním soudnictví, který však musí učinit místně příslušný Městský soud v Praze, v jehož obvodu se nachází sídlo správního orgánu, který ve věci vydal prvoinstanční rozhodnutí, a to bez ohledu na to, zda byl oprávněn tak učinit.

[19] Krajský soud v Plzni tedy uvedenou právní otázku posoudil správně, pokud dospěl k závěru o místní příslušnosti Městského soudu v Praze, a v návaznosti na tento závěr v souladu s ustanovením § 7 odst. 6 věty první s. ř. s. věc postoupil tomuto soudu k vyřízení. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatel v něm neměl úspěch a žalovanému v něm nevznikly žádné náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu